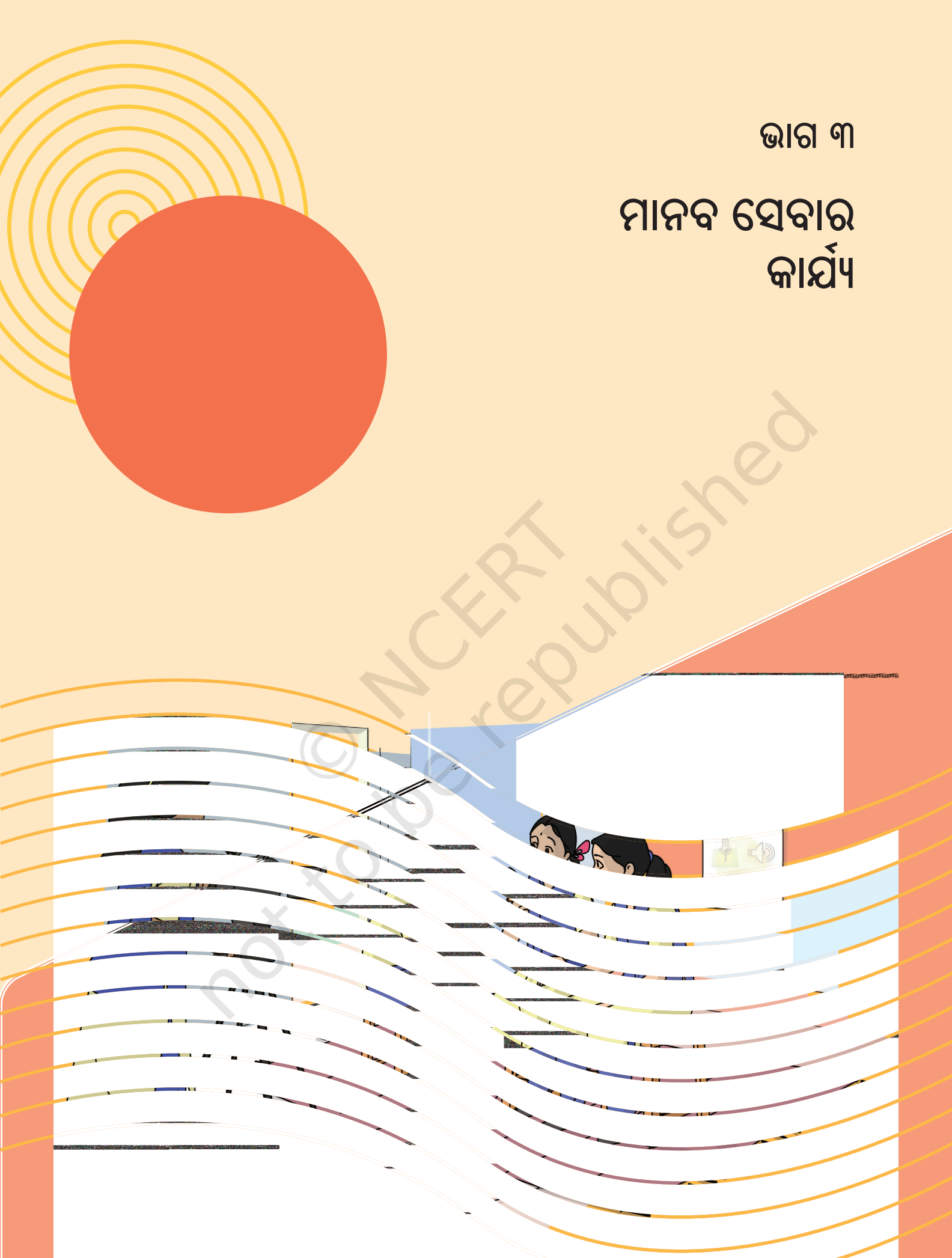

ଭାଗ ୩

ମାନବ ସେବାର କାର୍ଯ୍ୟ

ମାନବ ସେବା ହେଉଛି ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା । ମାନବ ସେବାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକ ତୁମକୁ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ତାହା ଶିଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତୁମେ ନିଜ ତଥା ନିଜ ପରିବାର ତଥା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଯତ୍ନ ନେବା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକୁ ହାତକୁ ନେଇପାରିବ, ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ଉପରେ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଭିଡ଼ିଓ ଏବଂ ଅଡ଼ିଓ କ୍ଲିପ୍ ତିଆରି କରିପାରିବ, ଯେପରିକି ନିଜ ପରିବାର ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ ମେହେନ୍ଦି ଲଗାଇବା, କିମ୍ବା ଏକ ହାସ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା; ତୁମେ ନିଜ ସାଥୀମାନଙ୍କ ସହିତ କ'ଣ କରିପାରିବ ତାହା କଳ୍ପନା କରିବା ତୁମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଏହି ବିଭାଗରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦାହରଣ ପ୍ରଦତ୍ତ, ଯଥା: କଣ୍ଢେଇ ସହିତ କାହାଣୀ ସମୟ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପୁସ୍ତିକା । ତୁମକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ବାଛିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତୁମେ ଏହି ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ବାଛିପାରିବ କିମ୍ବା ତୁମ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଜ ପସନ୍ଦର ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଡିଜାଇନ୍ କରିପାରିବ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ୪

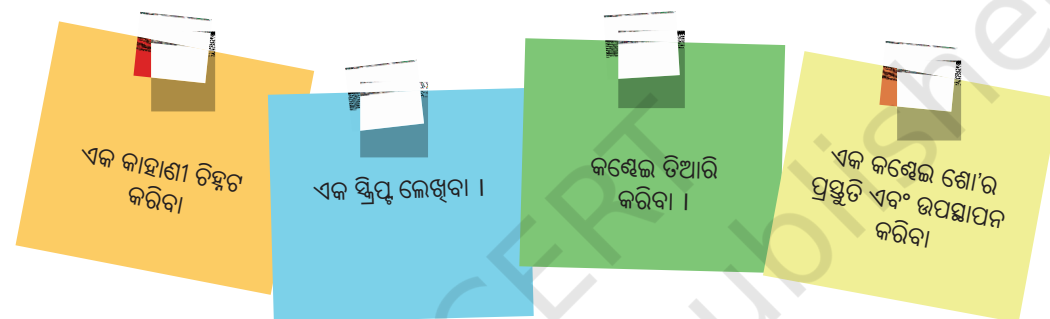
କଣ୍ଢେଇ ସହିତ କାହାଣୀ ସମୟ

0785CH05

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ତୁମକୁ କଣ୍ଢେଇ ସହିତ କାହାଣୀ କହିବା ବିଷୟରେ ଜାଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତୁମେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିବା, କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ଓ ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ପ୍ରାୟ, ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଆଲୋକ ସହିତ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ଶୋ କରିବା ଶିଖିବ ।

ପ୍ରକଳ୍ପର ଅଂଶବିଶେଷ ଭାବେ, ତୁମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟକରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ:

ଚିତ୍ର ୫ .୧: ଛାତ୍ରମାନେ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖୁଛନ୍ତି

ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧାବନିତା ସମସ୍ତେ କାହାଣୀ ଶୁଣିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ କାହାଣୀ କହିବା ଆଉ ଶୁଣିବାର ପ୍ରଥା ରହିଆସିଛି ଓ ସମୟ ସହିତ କାହାଣୀ କହିବାର ବିଭିନ୍ନ ରୂପ ବିକଶିତ ହୋଇଛି । ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଛତ୍ରପତି ସମ୍ରାଜ୍ୟନଗରର ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫାରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟପୂର୍ବ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶତାବ୍ଦୀ ଏବଂ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ପଞ୍ଚମ ଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ଚିତ୍ରକଳା ହେଉଛି କାହାଣୀ କହିବାର ଏକ ରୂପ । ସେମାନେ ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଜାତକ କାହାଣୀର ଚିତ୍ରଣ କରନ୍ତି ।

ଭାରତରେ ମଧ୍ୟ ମୌଖିକ କାହାଣୀ କହିବାର ପରମ୍ପରା ରହିଛି, ଯାହା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଙ୍ଗଳାରେ 'ବାଉଲ ଗୀତ', ଉର୍ଦ୍ଦୁରେ 'ଦାସ୍ତାନଗୋଲ', ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ 'କଥା', ରାଜସ୍ଥାନରେ 'କାଭାଡୁ', କେରଳ ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକରେ 'ଯକ୍ଷଗାନ' ଏବଂ ସାରା ଦେଶରେ 'ରାମ ଲୀଳା' ମାଧ୍ୟମରେ ଜାରି ରହିଛି । କାହାଣୀ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ସହିତ ଖୋଲୁଥିବା ଏକ କାଠ ମନ୍ଦିର ବ୍ୟବହାର କରି କାଭାଡୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଏ । ଯକ୍ଷଗାନ ଏବଂ ରାମ ଲୀଳା ସଂଳାପ ସହିତ ସଙ୍ଗୀତ, ମୁଖା ଓ ପୋଷାକ ବ୍ୟବହାର କରେ । ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ, ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏକ ଲିଖିତ ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ବିନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଚିତ୍ର ୫.୨: ଛାୟା କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଆଲୋକ ଏବଂ କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକର ଛାୟାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଆମ ପ୍ରାଚୀନ ମହାକାବ୍ୟର କାହାଣୀମାନ କୁହାଯାଇଥାଏ ।

ଯେଉଁ ଶୈଳୀରେ କାହାଣୀ କୁହାଯାଇଥାଏ, ତାହା ବଦଳୁଥାଏ, ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ, ଲେଖାଲେଖି ହେଉଛି କାହାଣୀ କହିବାର ଏକ ଲୋକପ୍ରିୟ ଶୈଳୀ । କାହାଣୀ ଲେଖିବା ସହିତ ଫଟୋଗ୍ରାଫି, ସିନେମା, ଆନିମେସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ରୂପ କାହାଣୀ କହିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ।

ଦୁଃଖର ବିଷୟ, କିଛି ପାରମ୍ପରିକ ଶୈଳୀ ସେତେ ଲୋକପ୍ରିୟ ନୁହେଁ ଯେତିକି କିଛି ଦଶନ୍ଧି ପୂର୍ବରୁ ଥିଲା, କିଛି ଲୋକ କାହାଣୀ କହିବାର ଅଧିକ ଆଧୁନିକ ଶୈଳୀକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ରୂପ ଯାହା ଚିଷ୍ଟି ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି କାହାଣୀ କହିବା ପାଇଁ କଣ୍ଢେଇ ବ୍ୟବହାର କରିବା (ଚିତ୍ର ୫.୧ ଏବଂ ୫.୨) ।

କଣ୍ଢେଇ ହେଉଛି ମାନବ କିମ୍ବା ପଶୁର ଚିତ୍ର ଯାହାକୁ କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତଳପ୍ରତଳ କରାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ଏକ କ୍ଲଙ୍କାର୍କ ଡଲ୍ କୁ ଏକ କଣ୍ଢେଇ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆଖି, ନାକ ଏବଂ ପାଟି ସିଲେଇ ହୋଇଥିବା ଏକ ସାଧାରଣ ମୋଡାକୁ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯଦି ଏହା କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗତି କରେ ତେବେ ।

ଏକ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ହାତ, ରଡ଼ କିମ୍ବା ଷ୍ଟିକ୍ ଦ୍ଵାରା କଣ୍ଢେଇକୁ ଚଲାଉବାର କଳା ହେଉଛି କଣ୍ଢେଇ ନାଚ କଳା । କଳା ଶିକ୍ଷାରେ ତୁମେ କଣ୍ଢେଇ ବିଷୟରେ ପୂର୍ବରୁ ପଢ଼ିଥିବ । ତୁମେ ହୁଏତ ଆମ ଦେଶରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଣ୍ଢେଇ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଥିବ ।

କଣ୍ଢେଇ ଖେଳର ସୁବିଧା ହେଉଛି ଯେ ତୁମେ ଜଣେ କିମ୍ବା ଦୁଇଜଣ ମଣିଷ ଏବଂ କିଛି କଣ୍ଢେଇ ସହିତ ମଧ୍ୟ ଏକ ନାଚକ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।

କଣ୍ଢେଇ ନାଚ ମାଧ୍ୟମରେ ସେହି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ସାମାଜିକ ବାର୍ତ୍ତାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରସାର କରାଯାଉଛି, ଯାହା ବିଷୟରେ ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟଥା ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସ୍ଥିତି ପ୍ରକାଶ କରିପାରନ୍ତି କିମ୍ବା ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷମାନେ ସାଧାରଣତଃ ନିରବ ରୁହନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଯେହେତୁ ମଣିଷ ପରିବର୍ତ୍ତେ କଣ୍ଢେଇ କଥା କହୁଛି, ଦର୍ଶକମାନେ ସେହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ଶୁଣିବେ ଓ ହସିବେ, ଯାହା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ରୋଧିତ କିମ୍ବା ବିବ୍ରତ କରିଥାନ୍ତା । ଉଦାହରଣସ୍ଵରୂପ, ସମାଜରେ ଥିବା ନିଶାସକ୍ତି, ଅନ୍ଧବିଶ୍ଵାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ କଣ୍ଢେଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ସେହିପରି, ଅନ୍ୟାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ତୁମେ ଜାଣ କି?

୨୦୧୨ ରୁ ୨୦୧୪ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ପରତ୍ନତତ୍ତ୍ଵବିତ୍-ମାନେ ଚୌତାଙ୍ଗ ନଦୀ କୂଳରେ-ଅବସ୍ଥିତ ରାଜସ୍ଥାନର କରଣପୁରା ଠାରେ ସିନ୍ଧୁ-ସରସ୍ଵତୀ ସଭ୍ୟତାର ଏକ ସ୍ଥାନ ଖନନ କରିଥିଲେ ।

ଅନେକ ଆବିଷ୍କାର ମଧ୍ୟରେ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ମୁଣ୍ଡ ଥିବା ଷଣ୍ଢ ଭଳି ଦଖୋୟାଉଥିଲା (ଚିତ୍ର ୫ .୩) । ଯଦିଓ ଏହାର ମୁଣ୍ଡ ନିଖୋଜ ଅଛି, ପରତ୍ନତତ୍ତ୍ଵବିତ୍-ମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ କଳାକୃତିର ଆକୃତି-ଏପରି ଯେ ଏହା ଉପରେ ଏକ ପୃଥକ ମୁଣ୍ଡ ରଖାଯାଇପାରିବ । ଦୁଇଟି ସରୁ ଓ ଛୋଟ ଗାତ ମଧ୍ୟ ଅଛି ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ମୁଣ୍ଡକୁ ଘୁଞ୍ଚିରାଜିବା ପାଇଁ ଏକ ସୂତା ପସାଯାଇପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୫ .୩: କଣ୍ଢେଇ ମୁଣ୍ଡ ଥିବା ଷଣ୍ଢ

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ, ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବ ଏବଂ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବ ।

ମୁଁ କ'ଣ କରିପାରିବି?

ପ୍ରକଳ୍ପ ଶେଷରେ, ତୁମେ ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ:

1. ଏକ କାହାଣୀକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିବା ।
2. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ।
3. କାହାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ସଙ୍ଗୀତ, ଧ୍ବନି, ଆଲୋକ ଏବଂ ସ୍ବର ପରିବର୍ତ୍ତନର ବ୍ୟବହାର କରିବା ।
4. ଏକ କଣ୍ଢେଇ ନାଟ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ।

ମୋର କ'ଣ ଆବଶ୍ୟକ?

ତୁମକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାମଗ୍ରୀର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିବ ।

1. କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ: ଚପଲ, ଚାମଚ, ଡାଳି, ପତ୍ର, ଭୂସି, ବାଉଁଶ, ପୁରୁଣା କପଡ଼ା, ଫିତା, ଫୋର୍କ୍, ଟେନିସ୍ ବଲ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବଲ୍, ରଙ୍ଗ, ବ୍ରସ୍, ପ୍ୟାଲେଟ୍, କଟର୍, କାତର, ସୂତା, ଛୁଞ୍ଚି, ଆଙ୍ଗୁଳି, ଟେପ୍, କାଗଜ ଟେପ୍ ଏକ ଲେଖନୀୟ ପୃଷ୍ଠ ସହିତ, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଲବ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ।
2. କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ : ସୂତା, ଝାଡୁ, ଚପଟିକ୍, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଲବ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ।
3. ପ୍ରସ୍ତ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ : ଆଲୁମିନିୟମ୍, କାର୍ଡବୋର୍ଡ୍, ଚାର୍ଟ, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଲବ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ।
4. ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ: କାର୍ଡବୋର୍ଡ୍, କାଠ (ପସନ୍ଦଯୋଗ୍ୟ ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ), ହାତୁଡ଼ି, ନଖ, ଚାର୍ଟ, ବେଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍, ରଙ୍ଗ, ଟେବୁଲ୍ କ୍ଲୋଥ୍, ମଶାଲ, ଦିଆ, ଟେବୁଲ୍ ଲ୍ୟାମ୍ପ୍, ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର, ସାଉଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍, କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଲବ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ ।

ମୁଁ ନିଜକୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କିପରି ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବି?

କଣ୍ଢେଇ ନାଟର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ଏବଂ ଲଗାଇବା ସମୟରେ ତୁମକୁ ଯେଉଁସବୁ ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା:

1. ଦୟାକରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କର ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ସୁରକ୍ଷା ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କର ।
2. ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର କଞ୍ଚାମାଲ ଏବଂ ଅସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ରହିବ । ବେଳେବେଳେ ଅସମାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ହୋଇଥାଏ; ଦୁର୍ଘଟଣାଜନିତ କିମ୍ବା ଅନିଚ୍ଛାକୃତ କ୍ଷତିକୁ ଏଡାଇବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ଏହାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
3. ଏକ ଭଲ ଭାବେ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ କରୁଥିବା ଏବଂ ଭଲ ଭାବେ ଆଲୋକିତ କୋଠରୀରେ କାମ କର ।
4. ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମୟରେ ଏବଂ ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମୟରେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭାବନା ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୁଅ ଓ ସକାରାତ୍ମକ ବାର୍ତ୍ତା ବିସ୍ତାର କର । ଯଦି ତୁମେ ନିଜ କାହାଣୀ ପାଇଁ ବାସ୍ତବ ଜୀବନରୁ ପ୍ରେରଣା ନେଉଛ, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ତୁମେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଉଛ ।

ଇଣ୍ଟରନେଟ ସୁରକ୍ଷା: ଇଣ୍ଟରନେଟ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସମୟରେ ତୁମ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ କୁହ । ସାବଧାନ ରୁହ ଏବଂ କିଛି ଅପଲୋଡ କିମ୍ବା ଡାଉନଲୋଡ୍ କର ନାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୂଚନା ଅନ୍ଲାଇନରେ ବିନିମୟ କର ନାହିଁ ।

ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ କ'ଣ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ?

ତୁମେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଥିବା କାହାଣୀ ଏବଂ ତୁମେ ତିଆରି କରୁଥିବା କଣ୍ଢେଇ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ତୁମ କଣ୍ଢେଇ ନାଟରେ ଲୋକଙ୍କୁ କେଉଁ ଜିନିଷ ଆଗ୍ରହୀ କରିବ ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୧: କାହାଣୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା କ'ଣ ?

ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣିଥିବା କିମ୍ବା ମଞ୍ଚରେ କିମ୍ବା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଦେଖିଥିବା କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକୁ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କର ।

ଯେଉଁ କାହାଣୀକୁ ଶୁଣି ତୁମେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଉପଭୋଗ କରୁଥିଲ, ଯାହାକୁ ତୁମେ ବାରମ୍ବାର ଶୁଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲ, ସେହି କାହାଣୀକୁ ମନେ ପକାଅ । ସେହି କାହାଣୀ ବିଷୟରେ ତୁମକୁ କ'ଣ ଭଲ ଲାଗିଲା ତାହା ଚିନ୍ତା କର ।

1. କିଏ ଏ କାହାଣୀ କହିଲା?

.....

2. ସେମାନେ କାହାଣୀଟି କିପରି କହିଲେ? ସେମାନେ କ'ଣ ଏହାକୁ ପାଠ କରିଥିଲେ, ନା ନିଜ ସ୍ୱର ବଦଳେଇ ଚାଲିଥିଲେ? ସେମାନେ କାହାଣୀ କହିବା ସମୟରେ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତୁତ ବ୍ୟବହାର

କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱରକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ, କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ କି?

.....

.....

.....

3. ସେମାନେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବେ କାହାଣୀଟି କହିଥିଲେ, ସେଥିରେ ତୁମକୁ କ'ଣ ଭଲ ଲାଗିଲା?

.....

.....

କାହାଣୀ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ହେଉଛି ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିବା । ତୁମ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ସହିତ ତୁମ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର ଏବଂ ଦେଖ ଯେ ତୁମେ କିଛି ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ ଚିହ୍ନଟ କରିଛ କି ଯାହା କାହାଣୀକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିଛି ।

ଏହି ଆଲୋଚନା ଆଧାରରେ, ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ କାହାଣୀକୁ ରୋମାଞ୍ଚକର କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ?

.....

.....

.....

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ 9: ଏକ କଣ୍ଢେଇ ନାଟ ଦେଖିବା

ତୁମ ଆଖପାଖରେ କୌଣସି କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କର । ଯଦି ନାହିଁ, ତେବେ ତୁମେ କୌଣସି କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିବ ।

କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କ ସହିତ କଣ୍ଢେଇ ଖେଳର ପ୍ରକାର ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର । କଣ୍ଢେଇଟିର ପ୍ରଣାଳୀକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କର ଯେ ସୂତ୍ରଧର କିପରି ଏହାକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇଥାଏ, କିଏ ଦେଖେ, ସେମାନଙ୍କର ପୋଷାକି/ଏକ ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରଦର୍ଶନ କିମ୍ବା ମାନବ ଅଭିନେତାଙ୍କ ସହିତ ଏକ ନାଟକ କିମ୍ବା ଏକ କଣ୍ଢେଇ ନାଟ, ମଞ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପୃଷ୍ଠଭୂମି, ଶବ୍ଦ ଏବଂ ଆଲୋକକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କର ।

କଣ୍ଢେଇ ନାଟ ଦେଖିବା ପରେ, ଦୟାକରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ:

1. କଣ୍ଢେଇ ନାଟର ନାମ କ'ଣ ଥିଲା? କେଉଁଠି ଦେଖୁଥିଲ?

.....

.....

.....

2. ନାଟରେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର କଣ୍ଢେଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା (ଯେପରିକି, ରାଜା, ସିଂହ, ପକ୍ଷୀ)? ଏହି କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକ କେଉଁଥିରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛ?

.....
.....
.....

3. କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀଟି କ'ଣ କରୁଥିଲେ? ସେ କଣ୍ଢେଇଟିକୁ କିପରି ଚଳାଉଥିଲେ? କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ/ଦର୍ଶକଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲେ ନା କଣ୍ଢେଇ ସହିତ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ କିପରି?

.....
.....
.....

4. କଣ୍ଢେଇ ନାଟର ସବୁଠାରୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦୃଶ୍ୟ କ'ଣ ଥିଲା? ତୁମକୁ ଏହା କାହିଁକି ଆକର୍ଷଣୀୟ ଲାଗିଲା?

.....
.....
.....

5. ଧ୍ବନି, ଆଲୋକ, ପୃଷ୍ଠଭୂମି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାଦାନ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନାଟକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିଥିଲା କି?

.....
.....
.....

ଯଦି ତୁମେ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ନାଟ ଦେଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହଁ, ତେବେ ତୁମେ 'ପପେର୍ ଶୋ + ଲାଇଫ୍' (ତୁମ ପସନ୍ଦର) କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର କରି ଅନଲାଇନ୍ କଣ୍ଢେଇ ନାଟର ଏକ ଭିଡ଼ିଓ ଖୋଜିପାରିବ ।

ମୋଡେ କ'ଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ?

ଏକ କଣ୍ଢେଇ ଶୋ ଆୟୋଜନ କରିବା ଦିଗରେ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି ଏକ କାହାଣୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ଏକ ସ୍ଥିତି ଲେଖିବା । ଥରେ ଏହା ହେବା ପରେ, ତୁମକୁ କାହାଣୀର ଚରିତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ତା'ପରେ କଣ୍ଢେଇ ନାଟର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶେଷରେ, ତୁମକୁ ମଞ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଏକ ନାଟର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୩: କାହାଣୀ ଚୟନ କରିବା/ଲେଖିବା

ତୁମେ କଣେଇ ତିଆରି କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ତୁମେ କେଉଁ କାହାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛ ସେ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ ।

ତୁମେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠାଗାରକୁ ଯାଇ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ି ଧାରଣା ପାଇପାରିବ କିମ୍ବା ତୁମେ ଅନ୍ୟ ବିଷୟରେ ଯାହା ଶିଖୁଛ ତାହା ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଭାଷାରୁ ଏକ କାହାଣୀ କିମ୍ବା କବିତା କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାନ କିମ୍ବା ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ଏକ ଐତିହାସିକ ଘଟଣା । ତୁମେ ନିଜ ଜେଜେବାପା-ଜେଜେମା'ଙ୍କ ସ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା କାହାଣୀକୁ ମଧ୍ୟ ଚୟନ କରିପାରିବ । ବିକଳ ଭାବେ, ତୁମେ ସାମାଜିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ, ଯଥା, ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ, ପୋଲିଓ ଟୀକାକରଣ କିମ୍ବା ନାଗରିକଙ୍କ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଉପରେ ଏକ କଣେଇ ନାଟର ପରିକଳ୍ପନା କରିବା ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା କରିପାରିବ ।

ମନେ ରଖ, ତୁମକୁ କଣେଇ ତିଆରି କରିବାକୁ ହେବ, ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିବାକୁ ହେବ ଓ ନାଟ କରିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ, ତୁମ କାହାଣୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଏବଂ ସରଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ କିଛି ନାଟକ କିମ୍ବା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ ।

ତୁମେ କେଉଁ କାହାଣୀକୁ ବାଛିଥିଲ ଓ କାହିଁକି?

.....

.....

.....

ଏହା ପରେ, ତୁମକୁ କାହାଣୀର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସାରଣୀ ୫.୧ ତୁମକୁ ଏହା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ସାରଣୀ ୫.୧: ଚୟନିତ କାହାଣୀର ମୁଖ୍ୟ ଉପାଦାନ

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ	କାହାଣୀ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଉତ୍ତର
କାହାଣୀଟି କ'ଣ?	
ଏହାର ନାମ କ'ଣ?	
କାହାଣୀର ଚରିତ୍ରମାନେ କିଏ? ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।	
କାହାଣୀ କେଉଁଠି ସେତ୍ ହୋଇଛି?	

କାହାଣୀ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ସହିତ ଏହାର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବଦଳୁଛି କି?	
କାହାଣୀର କଥା କ'ଣ?	
ମୁଖ୍ୟ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମ ଲେଖ ।	
କାହାଣୀର ମୁଖ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତା କ'ଣ?	

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୪: କଣ୍ଢେଇ ନାଟ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀୟ ଲେଖିବା

ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ଏକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦେଖ କିମ୍ବା ଏକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦେଖ, ସେତେବେଳେ ସଂଳାପ, ଦୃଶ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ସଙ୍ଗୀତ, ଆକ୍ସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ଜିନିଷ ଥାଏ । ଏହା କେବଳ ଏକ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାଠାରୁ ବହୁତ ଅଧିକ । ଏକ କାହାଣୀକୁ ଏକ ନାଟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀୟ ବ୍ୟବହାର କରି କରାଯାଏ ।

ଏକ ସ୍ତ୍ରୀୟରେ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ, ସଂଳାପ ଏବଂ ଭାବପ୍ରବଣତାର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ପ୍ରବାହ ଥାଏ । ଏଥିରେ ବିବରଣୀ ମଧ୍ୟ ରହିଛି, ଯେପରିକି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଶ୍ୟ ସମୟରେ କଣ୍ଢେଇ (ଗୁଡ଼ିକର) ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଗତିବିଧି । କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୀତ କିମ୍ବା କବିତା, ଆଲୋକ ଏବଂ ଧ୍ବନି ପ୍ରଭାବ ଇତ୍ୟାଦି ପରି ଉପାଦାନ ସ୍ତ୍ରୀୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । କହିବା ଶୈଳୀ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ସ୍ୱାଭାବିକ, ନୈମିତ୍ତିକ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ, ଅଧିକୃତ, ବଶୀଭୂତ, ଏବଂ ଏହିପରି ଚରିତ୍ର ଓ ଦୃଶ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ଅତି କମରେ ୨-୩ଟି ଚରିତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ କାହାଣୀ ଚୟନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । କାହାଣୀ ଅନୁସାରେ ଏହି ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପଶୁ, ମଣିଷ, ବିଦେଶୀ ହୋଇପାରନ୍ତି ।

ତୁମକୁ ସ୍ତ୍ରୀୟ କିପରି ଲେଖିବା ତାହା ବୁଝିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ, 'ଗୋପାଳ ଏବଂ ଇଲିଶି ମାଛ' ନାମକ ଏକ କାହାଣୀର ଉଦାହରଣ ସାରଣୀ ୫.୨ ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି କାହାଣୀ ଜଣେ ରାଜାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଯିଏ ରାଜଦରବାରରେ 'ଇଲିଶି' ମାଛ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେ ତାଙ୍କ ଦରବାରୀ ଗୋପାଳଙ୍କୁ ଏକ ବିଶାଳ 'ଇଲିଶି' ମାଛ କିଣିବାକୁ ଏବଂ କାହାକୁ ନ କହି ପ୍ରାସାଦକୁ ଆଣିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଲେ । ଗୋପାଳ ଆହ୍ୱାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଲେ । ସେ ତାଙ୍କ ଅଧାବାଡ଼ି କାଟିଦେଲେ ଏବଂ ନିଜ ଉପରେ ପାଉଁଶ ଲଗାଇଲେ । ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କ ଚେହେରାରେ ଏତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଯେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା ବଡ଼ ଇଲିଶି ମାଛ ବିଷୟରେ କଥା ହୋଇ ପାରିଲେନାହିଁ ।

ସାରଣୀ ୫.୨: ଗୋପାଳ ଏବଂ ଇଲିଶି ମାଛ ପାଇଁ ସ୍ତ୍ରୀ

କ୍ରମ. ସଂ	ଚରିତ୍ର	ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଏବଂ ଶୈଳୀ	ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରସ୍	ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଆଲୋକ ଏବଂ ଧ୍ୱନି)
	ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ: ଏକ ସିଂହାସନରେ ରାଜା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୋପାଳ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଦରବାର ଦୃଶ୍ୟ । କାନ୍ଥରେ ଚିତ୍ରକଳା ସହିତ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଦରବାର ଦର୍ଶାଉଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କୁ ପ୍ ।			
୧	ରାଜା	(ଅଭିଯୋଗ କରି): ଲୋକମାନେ ଇଲିଶି ମାଛ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ମୁଁ କ୍ଳାନ୍ତ ।	ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ସିଂହାସନ (କାର୍ତ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟରେ ନିର୍ମିତ ଏବଂ ସୁନା ରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରିତ)	
୨	ଗୋପାଳ	(ପୈର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସହ): ସେମାନେ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇଯିବେ ଏବଂ ଅଟକି ଯିବେ ।		
୩	ରାଜା	(ଅପୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ): କେତେବେଳେ!		
୪	ଗୋପାଳ	(ଶାନ୍ତ ସ୍ୱରରେ): ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଅନ୍ୟ କିଛି ଆସେ ।		
୫	ରାଜା	(ରାଗରେ): ଗୋପାଳ! ମୋ ସହିତ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କର ନାହିଁ । ମୁଁ ତୁମକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଉଛି ଯେ କେହି ନ କହି ଦରବାରକୁ ଏକ ବଡ଼ ଇଲିଶି ମାଛ ଆଣ ।		କାଠ ପୃଷ୍ଠରେ ହାତ ମାରିବାର ଶବ୍ଦ
୬	ଗୋପାଳ	(ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି): ମୁଁ ଆହ୍ୱାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛି, ମହାମାନ୍ୟ ।		ଏକ ତୁରୀ ଧ୍ୱନି (ଏକ ଖେଳନା ତୁରୀ କିମ୍ବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦ ହୋଇପାରେ)
ଦୃଶ୍ୟ ୨				
ବ୍ୟାଙ୍କୁ ତ୍ରୟ ଏକ ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ବଜାରକୁ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେଉଁଥିରେ ଅନେକ ଲୋକ ମଞ୍ଚ ଆଡ଼କୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି । ଗୋପାଳ ଅଧା ଦାଡ଼ି କାଟି ଏକ ବଡ଼ ଇଲିଶି ମାଛ ଧରି ତାଙ୍କ ଶରୀରରେ ପାଉଁସ ଲଗାଇଛନ୍ତି । ସହରର ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଠିଆ ହୋଇ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି ।				

ଦୟାକରି ଧ୍ୟାନ ଦିଅ ଯେ ମଞ୍ଚରେ ବ୍ୟବହୃତ କଣ୍ଢେଇ (ଚିତ୍ର ୫.୪) ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାୟ ହେଉଛି ଅନ୍ୟ ବସ୍ତୁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ସେତିକି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ରାଜାଙ୍କ ସିଂହାସନ) ଏବଂ ସହଜରେ ବୁଲାଇପାରିବ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଲଳିତା ମାଛ, ଖଣ୍ଡା, ବଲ୍, କାର୍, ଖବରକାଗଜ) । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ମଞ୍ଚ ଉପରେ ରଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ, ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଯଦି ଏକ ସୂତା କିମ୍ବା ଲାଠିରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଏ ତେବେ ଚାରିପଟେ ଘୁଞ୍ଚାଯାଇପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୫.୪: 'ଗୋପାଳ ଏବଂ ଲଳିତା ମାଛ' ରୁ ଗୋପାଳଙ୍କ ପାଇଁ କଣ୍ଢେଇ

ବର୍ତ୍ତମାନ, ତୁମ କାହାଣୀ ପାଇଁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସାରଣୀ ୫.୩ ବ୍ୟବହାର କର ।

ସାରଣୀ ୫.୩: ନିଜସ୍ୱ ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିବାର ରୂପରେଖ

କ୍ରମ. ସଂ	ଚରିତ୍ର	ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ଏବଂ ଶୈଳୀ	ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରାପ୍ତି	ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଆଲୋକ ଏବଂ ଧ୍ୱନି)
ପ୍ରଥମ ଦୃଶ୍ୟ				
୧.				
୨.				
୩.				
ଦୃଶ୍ୟ ୨				
୧.				
୨.				

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୫ : ଚରିତ୍ରର ରେଖାଚିତ୍ର

ତୁମେ ନିଜର କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ପୂର୍ବରୁ, ତୁମକୁ କିଛି ନା କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ସେମାନେ ମଣିଷ ଭାବେ କିପରି ହେବେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ଲମ୍ବା ହେବ ନା ଛୋଟ? ସେମାନେ ହସମୁଖ ହେବେ ନା କ୍ରୋଧିତ? ସେମାନେ ଖୋଲା ଭାବର କିମ୍ବା ଲାଜୁଆ ହେବେ କି? ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁହାଯାଏ । ତୁମ କଣ୍ଢେଇ ଚରିତ୍ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ମେକିଙ୍ଗ୍ ଆକ୍ୟାରେକ୍ଟର୍ ଫ୍ରେମ୍ ଭାବରେ ଜଣାଶୁଣା । କଣ୍ଢେଇଟିର ଚେହେରା ଏବଂ ଶରୀର, ଏହାର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ଏହାର ସ୍ୱର ଏବଂ ଆଚରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଉଦ୍ଦେଶିତ ହେବା ସମୟରେ ଉପରକୁ ଡଳକୁ ଡେଇଁବା, ଦୁଃଖିତ ହେବା

ସମୟରେ ତଳକୁ ଡେଇଁବା (ଚିତ୍ର ୫.୫) ।

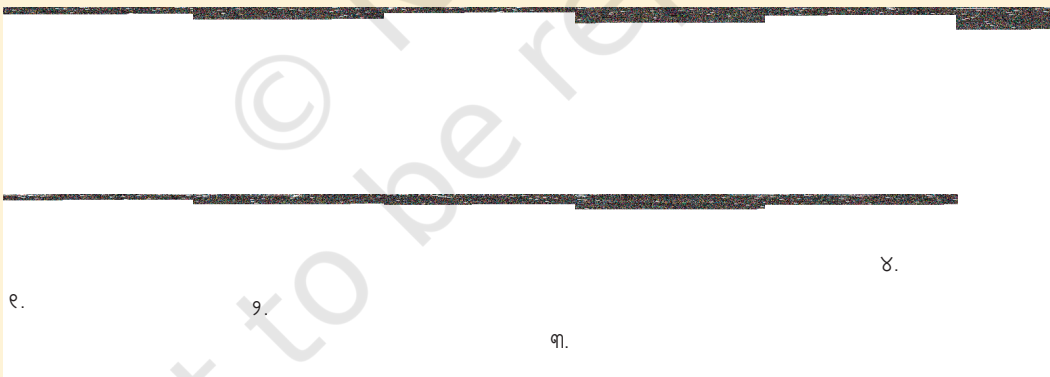
ତୁମକୁ କଣ୍ଢେଇକୁ ପ୍ରାୟତଃ ପଶୁ
କିମ୍ବା ମଣିଷ ଆକୃତି ଭଳି ତିଆରି କରିବାର
ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକର ଲମ୍ବା
ଶରୀର, ବାହୁ ଓ ହାତ – ଥାଏ । ତଥାପି,
କଣ୍ଢେଇ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରଣା ପାଇବା
ପାଇଁ, ତୁମକୁ ଏହାର ଶରୀର ଏବଂ ଏହାର
ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଉଭୟ ଜନ୍ମନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଗ୍ରାଫ୍ କାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସ୍ୱାରା ଚିତ୍ର
ଅଙ୍କନ ସହଜ ହୋଇଥାଏ ।

ଚିତ୍ର ୫.୫ : ଏକ ଭୟଭୀତ ସିଂହ ଓ ତାଙ୍କ ମୁଷା ବନ୍ଧୁଙ୍କ କାହାଣୀର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ।
ସିଂହ କାଗଜରେ ତିଆରି ଏବଂ ମୁଷା ଏକ ମୋଡ଼ା କଣ୍ଢେଇ ।

ମନେକର, ତୁମ କାହାଣୀରେ ଏକ ଠେକୁଆ ଅଛି । ତୁମେ କାଗଜ ଉପରେ ଏକ ଠେକୁଆ ଅଙ୍କନ କରି ଏହାକୁ
କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ ପେଷ୍ଟ କରିପାରିବ । ତା'ପରେ ତୁମେ ତୁମ ଠେକୁଆ କଣ୍ଢେଇକୁ ଏପଟସେପଟ ପାଇଁ କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ
ଏକ ଷ୍ଟିକ୍ ସଂଲଗ୍ନ କରିପାରିବ ।

ଠେକୁଆକୁ ଆଙ୍କିବା ପାଇଁ, ଏକ ଠେକୁଆର ଫଟୋ ନିଅ, କାଗଜ ଏବଂ ଗ୍ରାଫ୍ କାଗଜ ଟ୍ରେସ୍ କର ।

ଟ୍ରେସିଂ କାଗଜରେ ଠେକୁଆ ଅଙ୍କନ କର ଏବଂ ଏହାକୁ ଗ୍ରାଫ୍ କାଗଜରେ ପେଷ୍ଟ କର । ତା'ପରେ, ଚାର୍ଟ କାଗଜରେ
ଗ୍ରାଫ୍ ଅନୁପାତରେ ରେଖା ଟାଣ ଯାହା ଉପରେ ତୁମେ ଠେକୁଆ ଆଙ୍କିବାକୁ ଚାହୁଁଛ, ଏହା ତୁମକୁ ଏକ ବଡ଼ ଠେକୁଆ
ତିଆରି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଏବେ ତୁମେ ଠେକୁଆର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶକୁ ଚାର୍ଟ କାଗଜରେ ନକଲ କରିପାରିବ ।
ଥରେ କାମ ସରିଲା ପରେ ଧାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ଲିଭାଇ ଦିଅ ଓ ତୁମ ଠେକୁଆକୁ ରଙ୍ଗ ଦିଅ (ଚିତ୍ର ୫.୬) । ଷ୍ଟିକ୍ ଠେକୁଆ
ଶରୀରରେ ଲଗାଇବା ପରେ, ତୁମ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଏ ।

ଚିତ୍ର ୫.୬: ଗ୍ରାଫ୍ କାଗଜରେ ଏକ ଠେକୁଆ ତିଆରି କରିବା

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ତୁମକୁ କଣେଇ ତିଆରି କରିବାର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

1. ତୁମେ କେଉଁ କଣେଇ ତିଆରି କରିବ? ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତଳେ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଅଙ୍କନ କର ।

2. ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ?

.....

.....

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୬: କଣେଇ ତିଆରି କରିବା

ତୁମେ ନିଜ ଚାରିପାଖରେ ଉପଲବ୍ଧ ମାଟି, ନରମ କାଠ, ଘାସ, ବର୍ଜ୍ୟ କାଗଜ, ବ୍ୟବହୃତ ବୋତଲ, ଥର୍ମୋକୋଲ, କାର୍ଡବୋର୍ଡ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ କଣେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ତୁମେ ଏକ ପହଁରା କାଠି ଚାରିପଟେ ଚାର୍ଟ କାଗଜରେ ଅଙ୍କିତ ମାଛର କଟଆଉଟ୍ ଲଗାଇପାରିବ ଏବଂ ସମୁଦ୍ରରେ ସେଟ୍ ହୋଇଥିବା ଏକ ସରଳ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ ପାରିବ । ତୁମେ ଏକ ପହଁରା କାଠି ଚାରିପାଖରେ ଚାର୍ଟ କାଗଜର ଏକ ଖଣ୍ଡ ଲଗାଇପାରିବ ଏବଂ ତା'ପରେ ଚାର୍ଟ କାଗଜରେ ତିଆରି ନାକ, ଆଖି, କାନ କିମ୍ବା ଉଲ ପରି ସାମଗ୍ରୀର ପେଷ୍ଟ କରିପାରିବ ।

କଣେଇ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରୁଥିବା ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ବସ୍ତୁର କେତେକ ଉଦାହରଣ ସଂଖ୍ୟା ୫.୭ ରୁ ୫.୧୩ ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଚେଷ୍ଟା କର ଏବଂ ଦେଖ ତୁମେ କ'ଣ କରିପାରିବ ।

1. ମୋଜାର କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ କେବଳ ପୁରୁଣା ମୋଜା ନେଇ
ସେଥିରେ ଆଖି, ନାକ ଓ ପାଟି ସିଲେଇ କରି
ମୋଜାର କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ।
କେଶ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ମୋଜା
ଉପରେ କିଛି ପୁରୁଣା ଉଲ୍ ସିଲେଇ ମଧ୍ୟ
କରିପାରିବ।

ତୁମେ ମୋଜା କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ
ହାତରେ ପିନ୍ଧି ଚଳାଇ ପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫.୭)।

2. ଚାମଚ ଏବଂ କଣ୍ଟାଚାମଚର କଣ୍ଢେଇ

ଚିତ୍ର ୫.୭: ଉଲ୍ ର କେଶ ସିଲେଇ ହୋଇଥିବା ମୋଜାର
କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ ଷ୍ଟିଲ୍ କିମ୍ବା କାଠ ଚାମଚ ଓ
କଣ୍ଟାଚାମଚ (ଏପରିକି ଆଇସ୍‌କ୍ରିମ୍ ଚାମଚ ଏବଂ ଡିସ୍‌ସୋଜେବଲ୍ ଏହା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ କିମ୍ବା କାଠର
କଣ୍ଟାଚାମଚ ହୋଇପାରେ) ବ୍ୟବହାର କରି କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ। କେବଳ ଚାମଚ
ଉପରେ ଏକ ମୁହଁ ପରି ରଙ୍ଗ କରିପାର ଏବଂ କଣ୍ଟାଚାମଚରେ କିଛି ଶୁଖିଲା ଘାସ, କୁଟା ବା
ଶୁଖିଲା କଦଳୀ ପତ୍ର ଆ ଗଢ଼ାଇ ତା' ଉପରେ ଏକ ମୁହଁ ରଙ୍ଗ କରିପାର (ଚିତ୍ର ୫.୮)।

ଚିତ୍ର ୫.୮: ଚାମଚ ଏବଂ କଣ୍ଟାଚାମଚର କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା

ତୁମେ ଏହି କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ କାଗଜରେ ତିଆରି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇପାରିବ ଏବଂ ସ୍କେର୍
ପେନ୍ କିମ୍ବା ପେନ୍‌ସିଲ ବ୍ୟବହାର କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ରଙ୍ଗ କରିପାରିବ ।

ତୁମେ ଚାମଚ ଏବଂ କଣ୍ଟାଚାମଚ ବ୍ୟବହାର କରି ଏହି କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଇ ପାରିବ ।

3. ଚପଲ/ଜୋତାର କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ ଏକ ଜୋତାର ତଳଭାଗରେ ରଙ୍ଗ କରି ଏହାର କେଶ ଏବଂ ନିଶ ପାଇଁ ଉଲ୍ ବାନ୍ଧିପାରିବ/
ଲଗାଇପାରିବ । ଆଖି ପାଇଁ ତୁମେ ବଟନ୍ ଲଗାଇପାର କିମ୍ବା କେବଳ ରଙ୍ଗ କରିପାର (ଚିତ୍ର
୫.୯) ।

ତୁମେ ଚପଲର ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ଧରି କିମ୍ବା ହାତରେ ଜୋତା ପିନ୍ଧି ଏହି କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଇ
ପାର ।

(a)

(b)

ଚିତ୍ର ୫.୯: (କ) ଜୋତାର ଚଳଚ୍ଚାଚରେ ମୁହଁ ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଥିବା ଜୋତା କଣ୍ଢେଇ
(ଖ) କର୍କରୁ ତିଆରି ଆଖି ଏବଂ ଅଠା ଓ ସୁତା ସାହାଯ୍ୟରେ
ଲଗାଯାଇଥିବା ଉଲର କେଶ ଆଉ ନିଶ ଥିବା ଏକ ଚପଳା କଣ୍ଢେଇ

4. ବଲ୍ କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ ବଲ୍ ରେ ମୁହଁ ତିଆରି କରି ଏହାକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଏଥିରେ ଏକ କାଠି ଲଗାଇ ଦେଲେ ଆମର ବଲ୍ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ । ପ୍ରଥମେ ତୁମେ ବଲର କଣ୍ଢେଇ ପାଇଁ ଏହାକୁ ମୁହଁ ପରି ରଙ୍ଗ କରିପାରିବ କିମ୍ବା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କାଗଜ କାଟି ବଲ୍ ରେ ଲଗାଇ ଏହାର ନାକ ଏବଂ କାନ ତିଆରି କରିପାର (ଚିତ୍ର ୫.୧୦) ।

ଚିତ୍ର ୫.୧୦ : କାଗଜରେ ତିଆରି ନାକ ଓ ଆଖିକୁ ବଲ୍ ରେ ଲଗାଇ ଏହାକୁ ରଙ୍ଗ କରି ବଲ୍ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା । ଏହାକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ବଲ୍ ଭିତରେ ଏକ କାଠି ଲଗାଯାଏ ।

5. ପନିପରିବାର କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ ପନିପରିବା, ଯେପରିକି ଆଳୁ ଓ ଚୁଥପିନ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରି ମଧ୍ୟ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ । ମୂଳା ଆଉ ଗାଜର ପରି ଅନ୍ୟ ପନିପରିବା ବ୍ୟବହାର କରି ନାକ, ପାଟି ଏବଂ ଆଖି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫.୧୧) ।

ତୁମେ ଚାଣୁଆ କାଠି ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହି କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଇ ପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୫.୧୧: ଆଳୁ ଏବଂ କାଠିରୁ ତିଆରି କଣ୍ଢେଇ

6. ପତ୍ରର କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ ପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ହୋଇପାରେ ଯାହା ସହଜରେ ଭାଙ୍ଗିନଥାଏ କିମ୍ବା ସବୁଜ ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ଯଦି ତୁମେ ସବୁଜ ପତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରୁଛ, ତେବେ ତୁମେ ହାତ ଓ ବାହୁ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ସଂଲଗ୍ନ ତାଳ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫ . ୧୨) ।

ତୁମେ ଏହି କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଯେଉଁଠି ଚାହୁଁବ ସେଠାକୁ ନେଇଯାଇପାରିବ ।

(a)

ଚିତ୍ର ୫ . ୧୨: (କ) ପତ୍ର ଏବଂ ତାଳରୁ ତିଆରି ପତ୍ରର କଣ୍ଢେଇ (ଖ) ଶୁଖିଲା ପତ୍ରରୁ ତିଆରି କଣ୍ଢେଇ ।

(b)

7. କାର୍ଡବୋର୍ଡର କଣ୍ଢେଇ

ତୁମେ ପରିତ୍ୟକ୍ତ କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ ମଧ୍ୟ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫ . ୧୩) । ଶରୀର ବ୍ୟତୀତ, ତୁମେ ଆଖି, ନାକ, ପାଟି ଓ ଏପରିକି ଏକ ନିଶ ପରି କାର୍ଡବୋର୍ଡର ଛୋଟ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡ କାଟି ଲଗାଇପାରିବ ।

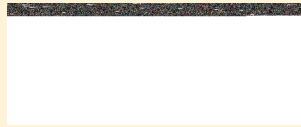
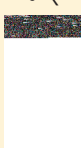
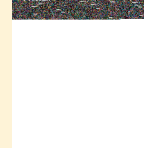
ଚିତ୍ର ୫ . ୧୩: ପରିତ୍ୟକ୍ତ କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଣ୍ଢେଇ; କାର୍ଡବୋର୍ଡରୁ ଆଖି, ନାକ, ପାଟି, କାନ ଓ କେଶ କଟାକୁ ଶରୀରରେ ଲଗାଯାଇଛି । କିଛି ପହୁରା କାଟି ଏକତ୍ର ଚେପ୍ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ କାର୍ଡବୋର୍ଡରେ ଲଗାଯାଇଛି ।

8. କଣ୍ଢେଇର ମୁଣ୍ଡ ତିଆରି କରିବା

ତୁମେ ଚେଷ୍ଟା କରିପାରିବ ଏବଂ ମୁଣ୍ଡ ଓ ପୋଷାକ ସହିତ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ ।
ଚିତ୍ର ୫.୧୪ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ତୁମେ କିପରି ମୁଣ୍ଡ ତିଆରି କରିପାରିବ । ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା
ପରି ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ କର ଏବଂ ଆରମ୍ଭ କର ।

ସାମଗ୍ରୀ: ଡାଳ, ଚୋପା, ଖବରକାଗଜ, ସୂତା, କପଡ଼ା, ଏବଂ ପାଣି ଅଠାର ମିଶ୍ରଣ ।

ଷ୍ଟେପ୍ ୧ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଛୋଟ ଡାଳ ନେଇ ଏହାକୁ ଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନ ପରି ବାନ୍ଧି ଦିଅ ।	ଷ୍ଟେପ୍ ୪ ଏବେ ଏକ ପାତ୍ରରେ ଅଳ୍ପ ପାଣି ସହିତ କିଛି ଅଠାଅ ମିଶାଅ (୩:୧: ପାଣି: ଅଠା) । ଏହାକୁ ଭଲ ଭାବେ ମିଶାଇ ଚିକେ ଦୂରେଇ ରଖ ।	 ବଲ୍ କୁ ଶୁଖିବାକୁ ଦିଅ ।
ଷ୍ଟେପ୍ ୨ ତୁମ ପାଖରେ ମିଳୁଥିବା କାଠିକୁଟା କିମ୍ବା ଶୁଖିଲା ଘାସ ନେଇ ଏହାକୁ ଏକ ବଲ୍ ର ଆକାର ଦିଅ । ଏକ ଗୋଲ କିମ୍ବା ଆଣ୍ଡାକୃତି ଆକୃତି କରିବା ପାଇଁ ସେହି ଯୁକ୍ତ ଚିହ୍ନର ଚାରିପାଖରେ ଏକ ସୂତା ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହାକୁ ବାନ୍ଧି ଦିଅ (ବିକଳ ଭାବରେ, ଯଦି ତୁମେ ଶୁଖିଲା ଘାସ ବା କାଠିକୁଟା ପାଇ ନାହୁଁ, ତେବେ ତୁମେ ଖବରକାଗଜ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ) ।	ଷ୍ଟେପ୍ ୫ କାଗଜକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡ କରି ଚିରିଦିଅ ।	ଷ୍ଟେପ୍ ୮ ଖବରକାଗଜ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ମୁଣ୍ଡରେ ନାକ ଏବଂ ଆଖି ଲଗାଅ ।
ଷ୍ଟେପ୍ ୩ ବଲ୍ ଚାରିପଟେ ଖବରକାଗଜକୁ ଆବୃତ କର ।	ଷ୍ଟେପ୍ ୬ ଏକ ଚିରା କାଗଜ ନିଅ । ଏହାକୁ ପାଣି-ଅଠାର ମିଶ୍ରଣରେ ବୁଡ଼ାଅ ଓ ଏହାକୁ ଗୋଲ ବଲ୍ ଉପରେ ପେଷ୍ଟ କର (ପର୍ଯ୍ୟାୟ ୩ ରୁ) । ସମଗ୍ର ପୃଷ୍ଠ ପାଣି-ଅଠାର ମିଶ୍ରଣରେ ବୁଡ଼ାଯାଇଥିବା କାଗଜରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି ରଖ ।	ଷ୍ଟେପ୍ ୯ ମୁଣ୍ଡକୁ ରଙ୍ଗ କର ।
ଷ୍ଟେପ୍ ୭ 		

ଚିତ୍ର ୫.୧୪: ଏକ ବଲ୍ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା

ଅନୁଲନ ଉତ୍ସରୁ ଶିଖିବା

ତୁମେ କାଗଜ-ମାଟେ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ତିଆରି କରିପାରିବ । ‘କାଗଜ-ମାଟେ କିପରି ତିଆରି କରିବ’ (ଚିତ୍ର ୫.୧୫) କିମ୍ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରି କାଗଜ-ମାଟେ ତିଆରି କରିବା ଶିଖିବା ପାଇଁ ଅନୁଲନରେ ଖୋଜ ।

ଚିତ୍ର ୫.୧୫ : ଏକ କାଗଜ-ମାଟେ ମୁଣ୍ଡ ତିଆରି କରିବା

ମୁହଁ ରଙ୍ଗ କରିବା

ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ଅଛି ଯେଉଁଥିରେ ତୁମେ ନିଜ କଣ୍ଢେଇ ମୁଣ୍ଡକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିପାରିବ । ତୁମେ ଆଖି, ନାକ, ଓଠ ଓ କାନର ମିଳିତ ରୂପକୁ କଞ୍ଚନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଭାବନାକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ (ଚିତ୍ର ୫.୧୬) । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ହସ୍ତସ୍ପର୍ଶ ମୁହଁ, ଭୂକୁଞ୍ଚନ ମୁହଁ, ଅତିହାସ ମୁହଁ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଥରେ ତୁମେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ଥିର କରିବା ପରେ, ମୁଣ୍ଡରେ କାଗଜ – ପେଷ୍ଟ କର, ତୁମେ ଏହା କରିବା ପାଇଁ କାଗଜ ଟେପ୍/ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ । କାଗଜ ଟେପ୍ ଉପରେ କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଅଙ୍କନ କର । ବାକ୍ସରେ କଣ୍ଢେଇ ମସ୍ତକର ଏକ ଫଟୋ ପେଷ୍ଟ କର ।

(କ) (ଖ)
ଚିତ୍ର ୫.୧୬: (କ) ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ମୁହଁ; (ଖ) ରଙ୍ଗିନ କଣ୍ଢେଇର ମୁହଁ ।

ଦୃତାର ରଙ୍ଗ ଠିକ୍ ଆମ ଦୃତାର ରଙ୍ଗ ଭଳି ରଙ୍ଗ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯେହେତୁ ଏକ କଣ୍ଢେଇ ଏକ କାନ୍ଥନିକ ଚରିତ୍ର, ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ କାନ୍ଥନିକ ହୋଇପାରେ । ମୁହଁକୁ ରଙ୍ଗ ଦେବା ପାଇଁ ତୁମେ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ ।

ଶରୀର ତିଆରି କରିବା

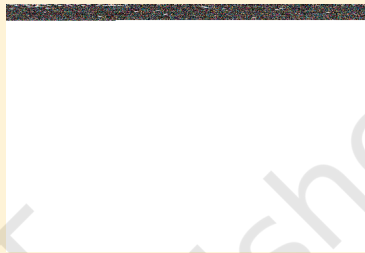
ଗୋଟିଏ କଣ୍ଢେଇ ପୁରୁଲାର ଶରୀରକୁ ତିଆରି କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ରହିଛି । ଚିତ୍ର ୫.୧୭ରେ ମାନବ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବାର ଗୋଟିଏ ଉପାୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ - ଏକ ପୁରୁଣା କପଡ଼ା ନିଅ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ଲମ୍ବା ପୋଷାକ ଆକାରରେ କାଟ ।

ଆକାର ଏପରି ହେବା ଉଚିତ ଯେ କଣ୍ଢେଇ ମୁଣ୍ଡ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ରହେ କିମ୍ବା ଷ୍ଟିକ୍ ଆଛାଦିତ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପଦକ୍ଷେପ - ସୂତା ଏବଂ ଛୁଆଁ

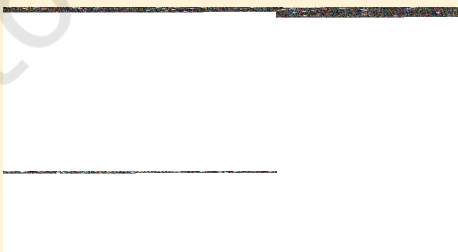
ବ୍ୟବହାର କରି କପଡ଼ାକୁ ସିଲେଇ କର ।

ତୃତୀୟ ପଦକ୍ଷେପ - ତୁମେ ଏକ ସାର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଲମ୍ବା

ଫର୍ବ୍ କିମ୍ବା ପ୍ୟାଣ୍ଟ ମଧ୍ୟ ତିଆରି କରିପାରିବ ଏବଂ ଯଦି ତୁମେ ଚାହଁ ଏହାକୁ କଣ୍ଢେଇ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ କରିପାରିବ ।

ଚତୁର୍ଥ ପଦକ୍ଷେପ -

ତୁମେ କାଗଜ ଉପରେ ଏକ କାର୍ଡବୋର୍ଡ ଉପରେ ହାତ ଟାଣି ପାରିବ । ତା'ପରେ ତୁମେ କାର୍ଡବୋର୍ଡକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ କାଟି ପାରିବ । କଣ୍ଢେଇ ପୋଷାକର ଆଙ୍ଗୁଠିରେ ହାତ ଲଗାଅ ।

ଏବେ ନିଜ କଣ୍ଢେଇ ସହିତ ମଜା କର ।

ଚିତ୍ର ୫.୧୭ : କଣ୍ଢେଇକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ପୋଷାକ ସହିତ ତୁମେ ଯେତେ ଆବଶ୍ୟକ ସେତିକି କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫.୧୮) ।

ଚିତ୍ର ୫.୧୮: ତୁମ କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଆନ୍ଦୋଳନ

ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସମୟରେ, କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକର ଗତି କାହାଣୀକୁ ଜୀବନ୍ତ କରିଦେବ । କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗତିଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ସୃଜନଶୀଳ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ତୁମେ କଣ୍ଢେଇ ଏବଂ ତା' ହାତରେ ବେକରେ ସୂତା ଲଗାଇ ପାରିବ ।/ତୁମେ ନିଜ ହାତ ଦ୍ବାରା ତା' ପାଟି ଖୋଲି କଣ୍ଢେଇକୁ ହସାଇ ପାରିବ, ତା'ଶରୀର ସହିତ ଲାଗିଥିବା ବାଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କଣ୍ଢେଇକୁ ଉଠାଇ ପାରିବ, ହାତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କଣ୍ଢେଇକୁ ପିନ୍ଧି ପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫.୧୯ ଏବଂ ୫.୨୦) ।

ଚିତ୍ର ୫.୧୯: ଏହି କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ବାଡ଼ି ବା କାଠିର ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ।

(କ)

(ଖ)

ଚିତ୍ର ୫.୨୦: (କ) ଏବଂ (ଖ) କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସୂତା ବ୍ୟବହାର କରି ଗତି କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଆଂଶକୁ ଏକାଠି ଯୋଡ଼ିକରି ତିଆରି ହେଉଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ବାରା ସେମାନେ ଗତି କରିପାରିବ ।

ତୁମେ ନିଜ କଣ୍ଢେଇକୁ କିପରି ଚଳାଇବ?

ସ୍ତ୍ରୀ, ଅନୁଯାୟୀ, ତୁମକୁ କଣ୍ଢେଇ ମୁହଁର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ହସ ମୁହଁ, ଭୁକୁକ୍ଷିତ ମୁହଁ, ଦୁଃଖିତ ମୁହଁ) କିମ୍ବା ଏହାର ଶରୀର ଅବସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଉପାୟ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଠିଆ ବା ଘ, ଶୁଆଇଥିବା ବା ଘ) ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ବିଭିନ୍ନ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ ଛିତି ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚରିତ୍ର ପାଇଁ ଏକାଧିକ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ଏବଂ ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ନିଜ କଣ୍ଢେଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କର

ତୁମେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଣ୍ଢେଇ ସହିତ ପରୀକ୍ଷା କରିଛ । ବର୍ତ୍ତମାନ, ତୁମେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପାଇଁ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କର ।

ଦୟାକରି ଟେବୁଲ୍ ୫.୪ ପୂରଣ କର କାରଣ ଏହା ତୁମକୁ ତୁମ କଣ୍ଢେଇ ଯୋଜନା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ତୁମ କଣ୍ଢେଇ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ଯୋଡ଼ିବାରେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଟେବୁଲ୍‌ରେ ଏକ ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ ୫.୪: ନିଜ କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକର ଯୋଜନା କର ।

କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ମଣିଷ କିମ୍ବା ପଶୁ) ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ନାମ	ତୁମେ କେଉଁ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲ?	ତୁମେ କ'ଣ କଲ?	କଣ୍ଢେଇମାନେ କିପରି ଗତି କରିବେ?	ତୁମେ ଏହି କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବ?
ବଲରେ ତିଆରି ଦୁଇଟି ମାନବ ମୁଣ୍ଡ, ଯାହାର ନାମ ରାଜେଶ ଏବଂ ଗୀତା ।	ବଲ୍, ନଡ଼ିଆ ପିଞ୍ଜି, ଷ୍ଟେର୍ ପେନ୍	ବଲ୍ ମୁଣ୍ଡ ଭଳି ଆକୃତି ଦେଇଥାଏ । ମୁଁ ଏକ ଷ୍ଟେର୍ ପେନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଆଖି ଏବଂ ପାଟି ଆଙ୍କିଥାଏ । ଏହାର ହସିଲା ମୁହଁ ଏକ 'ଇମୋଜି' ପରି ।	ମୁଣ୍ଡକୁ ବୁଲାଇବା ପାଇଁ ବଲ୍ ସହିତ ଏକ ନଡ଼ିଆ ପିଞ୍ଜି ଲଗାଯାଇଛି ।	ଦୁଇ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପରସ୍ପର ସହ କିଛି ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିବା କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ଏହି କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ହାସ୍ୟାସ୍ୱଦ ଏବଂ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ହୋଇପାରେ ।

ତୁମେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କଣେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପାଇଥିଲ ନା ତୁମକୁ କଣେଇ ଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ଉନ୍ନତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା-କୌଣସି ପ୍ରକାର କଣେଇ ତିଆରି କରିଛ କି ? ଯଦି ହଁ, ତେବେ ତୁମେ କାହିଁକି ଏବଂ କିପରି କଲ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

ଏବେ ତୁମେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୭: କଣେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ

କଣେଇ ସହିତ ଅଭ୍ୟାସ ଆରମ୍ଭ କର । ନିଶ୍ଚିତ କର ଯେ ଏକ ଭଲ ଶୋ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ବ ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ । ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ କଣେଇ ହୋଇପାରନ୍ତି, ଅନ୍ୟମାନେ ଆଲୋକ ଓ ଧ୍ବନି ପ୍ରଭାବ ଦେଇପାରିବେ ଏବଂ ଦୃଶ୍ୟ ବଦଳିବା ସହିତ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ବଦଳାଇପାରିବେ । ତୁମ କାହାଣୀକୁ ଆଧାର କରି ଅନ୍ୟ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଇପାରେ ।

ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ କଣେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ରହିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ:

କ. ମଞ୍ଚ

ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ନାଟ ପରିବେଷଣ କରାଯାଏ, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ । ପ୍ରଥମେ, ଏକ ‘ମଞ୍ଚ’ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ସୁଯୋଗ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ଦ୍ବାରା ଦର୍ଶକମାନେ କଣେଇଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦେଖିପାରିବେ । ଦ୍ବିତୀୟତଃ, ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ବସିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମଞ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟ ରହିଛି (ଚିତ୍ର ୫, ୬ ଓ ୭) ।

ଚିତ୍ର ୫, ୬ ଓ ୭: ଟେବୁଲକୁ ଆଛାଦନ କରୁଥିବା ଏକ ବେଡ୍‌ସ୍ଟେ ଏକ ମଞ୍ଚ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ । ବେଡ୍‌ସ୍ଟେ କଣେଇ ଚାଳକଙ୍କୁ ଲୁଚାଇ ରଖିବ, ଯିଏ କଣେଇମାନଙ୍କ ଶରୀର ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହାତ କିମ୍ବା ବାଡ଼ି ବା କାଠିର ବ୍ୟବହାର କରି କଣେଇଗୁଡ଼ିକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇବେ ।

ଚିତ୍ର ୫.୨୨: ଏକ ବେଢ଼ିର ମଧ୍ୟ କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀଙ୍କୁ ଢାଳିବା ପାଇଁ ଏକ ପରଦା ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ । ଯଦି କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ ସୂତା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, ତା ହେଲେ ତାଦରକୁ ପରଦା ଭଳି ଟେବୁଲ୍ ପଛପଟେ ଏକ ପତଳା ରଶ୍ମି ସାହାଯ୍ୟରେ ବନ୍ଧା ଯାଇପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୫.୨୩: କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ମଞ୍ଚ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ଏକ ଫ୍ରେମ୍ । ଫ୍ରେମ୍ ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ଏକ ଆୟତାକାର ହେବା ଉଚିତ (ସ୍ୱାଚ୍ଛରରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦେଖିବା ଭଳି) । ଏହାକୁ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ ତିଆରି କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଧ୍ୟାନ ରଖ ଯେ ଏହାର ଆକାର ଏତେ ବଡ଼ ଯେ କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଗତିବିଧି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେବ ।

ମନେ ରଖ, ତୁମେ ଯେଉଁ କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ନାଟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିବ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଞ୍ଚ ନିକଟରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେଉଁଠାରେ ଦର୍ଶକ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିପାରିବେ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ତୁମେ ଟେବୁଲ୍‌କୁ ଢାଳିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ କପଡ଼ା ପଛରେ ସେହି କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ରଖିପାରିବ ।

1. ତୁମେ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ କେଉଁଠି କରିବ?

.....

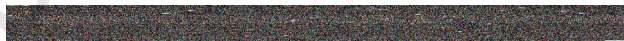
.....

2. ନାଟ ସମୟରେ ତୁମେ କଣ୍ଢେଇ ଗୁଡ଼ିକୁ କେଉଁଠି ରଖିବ?

.....

.....

ଖ. ବ୍ୟାକ୍-ଡ୍ରପ୍

ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ ଏହା
କାହାଣୀର ସେଟିଂକୁ
ଦର୍ଶାଏ। କାହାଣୀଟି
ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟରୁ
ଅନ୍ୟ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଅଗ୍ରସର
ହେବା ସହିତ ସେଟିଂ
ବଦଳିପାରେ ତେଣୁ,
ପୃଷ୍ଠଭୂମି ମଧ୍ୟ ବଦଳିପାରେ। ତୁମେ ଏକ ଚାର୍ଟ କାଗଜ କିମ୍ବା ଏକ ପୁରୁଣା ବେଢ଼ିର ଉପରେ

ଚିତ୍ର ୫.୨୪: ପଶୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଦର୍ଶାଉଥିବା ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ଏହି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସେଟିଂ ଅଙ୍କନ କିମ୍ବା ରଙ୍ଗ କରିପାରିବ (ଚିତ୍ର ୫.୨୪) । ଦୃଶ୍ୟ ବଦଳିବା ସହିତ, ପୃଷ୍ଠଭୂମି ମଧ୍ୟ ବଦଳିଥାଏ । ଏପରିକି ତୁମେ ପରଦା ଉପରେ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଅଙ୍କନ କରିପାରିବ ଏବଂ ହୁକ୍ କିମ୍ବା ହୁପ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍କାଇଡ୍ କରିପାରିବ ।

1. ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ପୃଷ୍ଠଭୂମିର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

.....

.....

ଗ. ପ୍ରୋସ୍ତ

ପ୍ରସ୍ତୁତିକର ପ୍ରକାର ନିର୍ଭର କରିବ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ ତାହା ଉପରେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଆମେ ଏକ ଚେୟାର, ଶଯ୍ୟା, କିମ୍ବା ସିଂହାସନ ଇତ୍ୟାଦି ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ମୋଟା କାର୍ଡବୋର୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବା ।

ତଥାପି, ଯଦି କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ ସ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି କିମ୍ବା ଧରାଯାଉଛି, ତେବେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହାଲୁକା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । କାଗଜ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଖବରକାଗଜ), ଆଲୁମିନିୟମ୍ (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଖଣ୍ଡା, ଛୁରୀ), କାର୍ଡବୋର୍ଡ୍ କିମ୍ବା ଡିସ୍କୋଜେବଲ୍ କଣ୍ଢେଇର (ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଗ୍ୟାସ୍ ଷ୍ଟୋଭ୍, ପ୍ଲେଟ୍) (ଚିତ୍ର ୫.୨୫) ପରି ସରଳ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରୋସ୍ତ ତିଆରି କରାଯାଇପାରିବ ।

ଚିତ୍ର ୫.୨୫ : ଏକ ମାଙ୍କଡ଼ ଗଛରୁ ଏକ ସେଠି କାଢୁଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଗଛକୁ ପ୍ରସ୍ତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଏହା ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ବାଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରି ମାଙ୍କଡ଼ର ହାତ ଘୁଞ୍ଚାଯାଏ ।

1. ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ପ୍ରସ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନା କର ।

.....

.....

ଘ. ସ୍ୱର

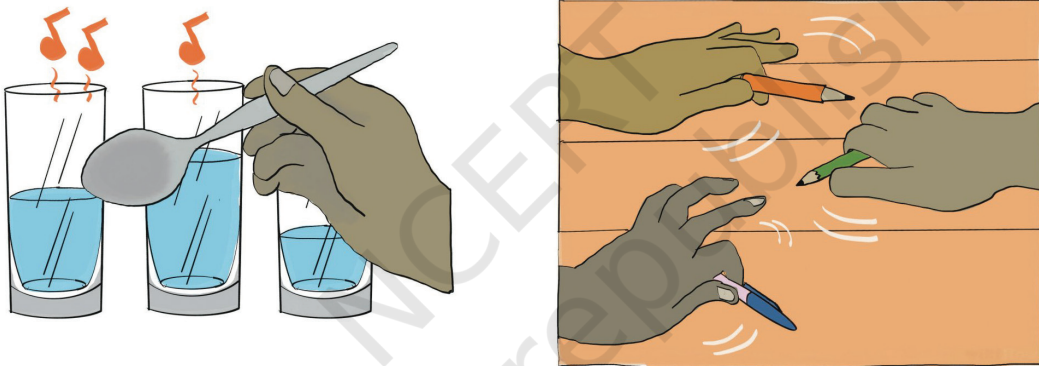
କଣ୍ଢେଇରେ ସ୍ୱର ସଂଯୋଜନା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ; କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ ନିଜର ସ୍ୱର ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଆନ୍ତି । ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ଅଲଗା କରିବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଣ୍ଢେଇକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ୱର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଏକ ସିଂହ କଣ୍ଢେଇରେ ଏକ ଗଭୀର, ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ସ୍ୱର ଥାଇପାରେ, ଯେତେବେଳେ ଏକ ଖରଗୋଶ ଏକ ଉଚ୍ଚ-ପିଚ୍, ଖେଳପଡ଼ିଆ ସ୍ୱର ଥାଇପାରେ ।

ତୁମେ କ'ଣ କହୁଛ ଦର୍ଶକମାନେ ବୁଝି ପାରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ, ସ୍ୱସ୍ତ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କଥା ହୁଅ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୈଳୀର ସ୍ୱର ବ୍ୟବହାର କରି ସୁଖ, ଭୟ, କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପରି ଆବେଗ ଦେଖାଇବା ଅଭ୍ୟାସ କର । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଏକ ଚେଜ୍ ଦୃଶ୍ୟ

ସମୟରେ ଭୟଭୀତ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଅ, କିମ୍ବା ଏକ ସଞ୍ଜେକ୍ସପୁଲ୍ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଫୁସ୍ ଫୁସ୍ କରି କୁହ ।
ତୁମେ ଲେଖୁଥିବା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦେଖ । ସଂଳାପ ପାଇଁ କଣ୍ଢେଇ ସହିତ ସ୍ବର ଦେଇ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର । ଯେଉଁଠାରେ ଆବଶ୍ୟକ ସେଠାରେ ଏକାଠି ଧ୍ବନି ବଜାଇବା କିମ୍ବା ଗୀତ ଗାଇବା ଅଭ୍ୟାସ କର । ତୁମ ପ୍ରୟାସର ସଫଳତା ପାଇଁ ଅଭ୍ୟାସ ହେଉଛି ଚାବିକାଠି ।

୫. ଧ୍ବନି ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତ

ସ୍ତ୍ରୀର ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସଙ୍ଗୀତ କିମ୍ବା ଧ୍ବନି ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଧ୍ବନି ରହିବା ଉଚିତ୍, ଯେପରିକି ବର୍ଷା ପୂର୍ବରୁ ମେଘ ଗର୍ଜନ କରିବା । ତୁମେ ପେନ୍ସିଲ୍, ଷ୍ଟେଲ୍ କିମ୍ବା ତୁମ ଆଙ୍ଗୁଳି ବ୍ୟବହାର କରି ଚଟାଣ କିମ୍ବା ଡେସ୍କରେ ଟ୍ୟାପ୍ କରି ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ କିମ୍ବା ଧ୍ବନି ସୃଷ୍ଟି – କରିପାରିବ । ତୁମେ ନିଜ ନାଟ ପାଇଁ ସଙ୍ଗୀତ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ବରର ପାଣି ଥିବା କାଚ କିମ୍ବା ବୋତଲକୁ ଟ୍ୟାପ୍ କରିପାରିବ । ସାଉଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ତୁମେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସାଉଣ୍ଡ ଇଫେକ୍ଟ ପରୀକ୍ଷା କରିପାରିବ; ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ମାଇକ୍ରୋଫୋନରେ ହୁଇସିଲିଂ କରିବା ଦ୍ବାରା ପବନର ଶବ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ (ଚିତ୍ର ୫.୨୬) ।

ଚିତ୍ର ୫.୨୬: ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା

ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ ଧ୍ବନି ପ୍ରଭାବ ଓ ତୁମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀ (ଟେବୁଲ୍ ୫.୩) କୁ ଦେଖ ।

ତୁମେ କିପାଠ ବ୍ୟବହାର + କରି ଅନଲାଇନରେ ସଙ୍ଗୀତ + ଖୋଜିପାରିବେ: କୌଣସି କପିରାଇଟ୍ ନଥିବା ରୋମାଞ୍ଚକର ଉତ୍ସବ + ସଙ୍ଗୀତ ।

୬. ଆଲୋକ

ଦର୍ଶକମାନେ କଣ୍ଢେଇ ଦେଖିପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରଭାବ ପାଇଁ ଉଭୟ କଣ୍ଢେଇରେ ଆଲୋକ ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ନାଟ ଦିନବେଳେ ବାହାରେ ଥାଏ, ଆଲୋକର କୌଣସି ଭୂମିକା ନାହିଁ ।

ତଥାପି, ଯଦି ନାଟ ଏକ ଅନ୍ଧାର ସ୍ଥାନରେ ଥାଏ, ତେବେ ତୁମକୁ ଲାଇଟ୍ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ବରୂପ, ତୁମେ ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଯାହୁ ଦୀପ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ପରଦା ପଛରେ ଏକ ମଶାଲ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ । ତୁମେ ପରୀ ଲାଇଟ୍, ଟେବୁଲ୍ ଲ୍ୟାମ୍ପ୍, ମାଟି ଦୀପଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ ।

ଆଲୋକ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ତୁମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ସୃଷ୍ଟି କରିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ତୁମ ସ୍ବିଚ୍ (ସାରଣୀ ୫ .୩) କୁ ଦେଖ ।

ଛ. କଣ୍ଢେଇ

କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ ସଂଳାପକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମନେ ରଖ, କଣ୍ଢେଇ କଥା କହୁଛି, ତୁମେ ନୁହଁ । ତୁମେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଜାଣିବା ଉଚିତ ଯେ କଣ୍ଢେଇ କେତେବେଳେ ମଞ୍ଚକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବ ଏବଂ କେତେବେଳେ ମଞ୍ଚରୁ ବାହାରିବ ।

ଦ୍ବିତୀୟତଃ, କଣ୍ଢେଇ ଦର୍ଶକଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିବାବେଳେ କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ କଣ୍ଢେଇକୁ ଦେଖିବା ଉଚିତ । ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ ଭାବେ ତୁମ ଟେହେରା ଭାବପ୍ରବଣତା ବିନା ସ୍ବଭାବିକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହାଦ୍ବାରା ଦର୍ଶକମାନେ ତୁମ ଆଡ଼କୁ ନୁହେଁ ବରଂ କଣ୍ଢେଇ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁବେ ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ୮ : ଏକ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା

ଏବେ ନାଟର ସମୟ ଆସିଯାଇଛି । ନାଟ ପୂର୍ବରୁ ଟେବୁଲ୍ ୫.୫ ରେ ଥିବା ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକା ଉପରେ ନଜର ପକାଇବାକୁ ଭୁଲ ନାହଁ ।

ସାରଣୀ ୫ .୫ : ପୂର୍ବ-ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକା

କ୍ରମ.ସଂ	ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ	ହଁ/ନା
୧.	ତୁମ ସ୍ବିଚ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି କି?	
୨.	ତୁମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚରିତ୍ର ପାଇଁ କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିଛ କି?	
୩.	କଣ୍ଢେଇ ପାଇଁ ପୋଷାକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି କି?	
୪.	ତୁମେ କଣ୍ଢେଇଗୁଡ଼ିକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ ପାରିବ କି?	
୫.	ତୁମେ କ୍ରମ ଏବଂ ସଂଳାପକୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଛ କି?	
୬.	ମଞ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି କି?	
୭.	ସମସ୍ତ ପ୍ରପ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି କି?	
୮.	ତୁମେ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସଜ୍ଜୀତ, ଧ୍ବନି ଏବଂ ହାଲୁକା ପ୍ରଭାବକୁ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଛ କି?	
୯.	ତୁମେ ରିହର୍ସାଲ୍ କରିଛ କି?	
୧୦.	ତୁମେ ସ୍ଥିର କରିଛ କି କିଏ ନାଟକୁ ପରିଚିତ କରାଇବେ ଏବଂ ଶେଷରେ ପରେ କିଏ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପରିଚିତ କରାଇବେ?	

ତଳେ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ମଞ୍ଚି ଏବଂ ବସିବା ସ୍ଥାନର ଏକ ରେଖାଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର ।

ସବୁକିଛି ସ୍ଥିର ହେବା ପରେ, ତୁମେ କୌଣସି ମେଳା ସମୟରେ ଏକ ନାଟର ଆୟୋଜନ କରିପାରିବ । ନାଟ ପରେ, କଳାକାରମାନେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇବା ଉଚିତ ଏବଂ ଦଳର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପରିଚୟ ଦେବା ଉଚିତ । କାହାଣୀର ଲେଖକଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବାକୁ ମନେ ରଖ ଏବଂ ସେହି ସମସ୍ତଙ୍କ ନାମ ଉଲ୍ଲେଖ କର ଯେଉଁମାନେ ନାଟ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

ତୁମେ ଟେବୁଲ୍ ୫.୬ ରେ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିପାରିବ ସେମାନଙ୍କ ଭୂମିକା କଣ୍ଢେଇ ଖେଳାଳୀ, ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖକ, ସଙ୍ଗୀତ, କଳାକୃତି, କଣ୍ଠେଇ ତିଆରି, ଆଲୋକ ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇପାରେ ।

ସାରଣୀ ୫.୬: କଣ୍ଠେଇ ନାଟର କଳାକାର

କ୍ରମ.ସଂ	କଳାକାରଙ୍କ ନାମ	ଭୂମିକା
୧.		
୨.		
୩.		
୪.		
୫.		

ଶୋ' ପରେ, ପ୍ରଦର୍ଶନ ବିଷୟରେ ଦର୍ଶକଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କର ।
ତୁମେ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରି ପାରିବ:

1. ନାଟର କେଉଁ ଅଂଶକୁ ସେମାନେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପସନ୍ଦ କରିଲେ?

.....
.....

2. ଏହାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ କ'ଣ?

.....
.....

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁଁ କ'ଣ ଶିଖୁଛି?

ତୁମେ ହୁଏତ ତୁମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କିମ୍ବା ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ପରାମର୍ଶ ନେଇଥିବ । ଏହା କଣ୍ଢେଇ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ, ଧୂନି ଏବଂ ଆଲୋକ ସଜ୍ଜା ପାଇଁ, ପୋଷାକ ପାଇଁ କିମ୍ବା ମଞ୍ଚ ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ହୋଇପାରେ । ଦୟାକରି ତୁମେ ଶିଖୁଥିବା ତିନୋଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜିନିଷ ଲେଖ ।

.....
.....
.....

ମୁଁ କ'ଣ କଲି ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା?

କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ କେତେ ସମୟ ଆବଶ୍ୟକ ତାହା ବୁଝିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ତୁମେ କେତେ ଘଣ୍ଟା ବିତାଇଛ ତାହାର ଆନୁମାନିକ ପରିମାଣ ଗଣନା କର । ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟସୀମାରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିତ କର । ଯଦି ତୁମେ ପୁସ୍ତକରେ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଠାରୁ ଅଧିକ କରିଛ, ତେବେ ଦୟାକରି ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ସମୟ ଯୋଗ କର ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	୧	୨	୩	୪	୫	୬	୭	୮
ସମୟ ନେଲା (ପିରିୟଡ)	---	---	---	---	---	---	---	---

ମୁଁ ଆଉ କ'ଣ କରିପାରିବି?

1. ନିଜ କଣ୍ଢେଇରେ ଅଧିକ ଗତିବିଧିକୁ ଯୋଗ କର । ନାଟର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ତୁମେ ହାତ, ଗୋଡ଼ କିମ୍ବା ବେକରେ ଗତିବିଧି ଯୋଗ କରିପାରିବ ।
2. ଆଲୋକ ପ୍ରଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଆଲୋକ, ଦର୍ପଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଫଳନ ବ୍ୟବହାର କରି ଅନେକପ୍ରକାର କର ।
3. ଆନିମେସନ୍ ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କଣ୍ଢେଇ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସଫ୍ଟୱେୟାର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବ କି?
ସୁଚନା: ତୁମେ କାଗଜ-କଟଆଉଟ୍ ତିଆରି କରିପାରିବ ଏବଂ ଷ୍ଟପ୍-ମୋସନ୍ ଆପ୍ଲିକେସନ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ଗତି ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବ ।

ଚିନ୍ତା କର ଏବଂ ଉତ୍ତର ଦିଅ

1. ତୁମକୁ କ'ଣ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା?
2. ତୁମେ କେଉଁ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲ?
3. ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତୁମେ ଭିନ୍ନ ଭାବେ କ'ଣ କରିବ?
4. ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ କଣ୍ଢେଇ ନାଟକୁ ଏକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର, ଟିଭି ଶୋ, କାର୍ଟୁନ କିମ୍ବା ଆନିମେସନ୍ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଦର୍ଶନ ସହିତ ତୁଳନା କର । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମାନତା ଏବଂ ପାର୍ଥକ୍ୟ କ'ଣ?
5. ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ କରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ କାର୍ଯ୍ୟର କିଛି ଉଦାହରଣ ଚିହ୍ନଟ କର । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ସ୍ତ୍ରୀ ଲେଖିବା, କଣ୍ଢେଇ ନିର୍ମାତା, ପୋଷାକ ଡିଜାଇନର୍, ଭଏସ୍ ମଡ୍ୟୁଲେସନ୍, ଲାଇଭ୍ ଏବଂ ସାଉଣ୍ଡ ଟେକ୍ନିସିଆନ୍ । ସବୁ ଦିଗକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖ, ଲୋକମାନଙ୍କ ସହ କଥା ହୁଅ ଏବଂ ନିଜର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।